

TANÁRI ATTITÚD II.

NGUYEN LUU LAN ANH

központvezető, habilitált egyetemi docens, ELTE PPK

Idestova 30 éve volt az első szociálpszichológiai előadásunk, amikor a Kossuth Lajos Tudományegyetem pszichológia szakosaiként találkoztunk a Tanár Úrral. Az akkori pszichológusképzésben kevés diákkal, még kevesebb tankönyvvel, viszont a mainál jóval közvetlenebb tanári ráhatással ment a képzés. Vonzóvá tette sokunk számára a szociálpszichológiát. Biztos, hogy szubjektív szűrőn keresztül történt percepcióm eredménye, de az a mód, ahogyan kiemelte a paradoxonokat, a nem magától értetődő jelenségeket, a komplex összefüggéseket, az mutatta számunkra, a diákok számára, hogy ez olyan tudományág, amely tele van logikai csavarral, kihívással, szellemi kalanddal. Engem, az eredetileg matematikus ambíciókat dédelgető diákot ez terelt a szociálpszichológia felé. A sűrű előadásanyag követését könnyebbé tette egy-egy szellemes szófordulat. Páran voltunk külföldi diákok, Vietnamból, Németországból, Jemenből, és rohamosan kellett fejleszteni a magyar nyelvtudásunkat, ha nem akartunk ezekből kimaradni.

Tanítványaiként sokan mondhatjuk, hogy egyrészt egy-egy diákja szakmai érdeklődésének, affinitásának, másrészt a szakma várható fejlődési tendenciáinak megfelelően se-

gített rátalálnia kutatási témáira, szakmai specializációs irányaira. Később ki-ki a saját területén műveli a szakmát, a szociálpszichológia különböző ágait, miközben Hunyady tanár úr kutatóműhelyéhez is kapcsolódik. Miután Hunyady tanár úrtól és az ő tudományt meghonosító generációjától megkapta az alapokat, ennek a tanítványgenerációnak lehetősége és feladata, hogy lépést tartson a szaktudomány fejlődésével és a felnövekvő új tudóstársadalommal. Szakmai munkánkat nagymértékben segíti mind a mai napig, hogy megpróbálta átadni – szavait idézem – a világban átütően meghatározó szakmai főáramra vonatkozó ismereteket. Ezeket úgy kaptuk meg, hogy közben megmutatta a szakma történeti fejlődését a társadalmi folyamatokkal és változásokkal, más diszciplínákkal való kapcsolódását is. Nemcsak konkrét ismerteket és szemléletet közvetített, de segített a tájékozódásban, a tudományos eredmények társadalmi kontextusának megértésében is.

Egyetemista korunktól kezdve megkövetelte a kritikus, összefüggéseket kereső, rendszerező, ugyanakkor újat felfedező gondolkodást. Egykori diákjai vegyes élményekkel szoktak beszámolni a szóbeli vizsgákról,

amelyeken előbb-utóbb mindenki rájött, hogy nem csak így tartja az előadásokat és szemináriumokat, és így ír, hanem tanítani is igyekszik erre minket és ezt meg is követeli tőlünk. Lehetőségünk volt nála megtapasztalni a témán belüli összefüggések szisztematikus végiggondolásának, a kérdések megfordításának, ugyanakkor az adott téma nagyobb háttérbe való elhelyezésének, a történeti és társadalmi kitekintésnek a szükségességét és előnyeit is.

Sokat tanulhattunk Hunyady tanár úrtól abból, ahogyan megközelíti a kutatási témákat. Sok értelemben kitágított dimenziókban gondolkodik. Ilyen a múlt–jelen–jövő spektrumot átfogó *idői táv*, a különböző nemzeteket, országokat magába foglaló, *térben kitágított* dimenzió, az egyéni és csoportszinten túl a társadalmi szintű elemzés. Az ezek mentén történő összevetések, ütköztetések adják az eredmények értelmezésének fontos alapját és többletét.

Szerencsém van a debreceni évek óta is tanáromként, mentoromként magam mellett tudni Hunyady professzor urat. Az egyetemi évek után már az ELTE-n, aspiránsként, azaz doktoranduszként, majd pályakezdő tanárként, még később pályánközepén levő tanárként, kutatóként is dolgozhattam, dolgozhatok vele. Szakmai és mondhatom, személyes identitásom egyik meghatározó alakja ő. Kettős értelemben is újoncként kerültem hozzá. Nem csak Vietnamból jöttem ide, a számomra minden értelemben távoli országba, kultúrába, de úgy kerültem a pszichológia szakra (néhány vietnami diáktársammal együtt), hogy a pszichológia iránt már a szak elkezdése előtt érdeklődő és elkötelezett magyar évfolyamtársaimtól eltérően szinte akkor tudtuk meg, hogy van olyan, hogy pszichológia szak az egyetemi képzésben. Nem sokkal Magyarországra való indulásunk előtt közölték velünk a hírt Hanoi-ban, hogy márpedig pszichológiát

fogunk hallgatni. Nemcsak a magyar, hanem a szakmai nyelvet is előről kellett kezdenünk. A Hunyady tanár úr által vezetett tanszéken volt lehetőségem mindkettőt elsajátítani.

Mind kulturális, mind szakmai értelemben maximálisan segítette az akkulturálódásomat. Ő vezetett rá a biculturális létemben rejlő szakmai lehetőségekre. A bevándorlási hivattal való küszködésemben nyújtott segítségének köszönhetően folytathattam Magyarországon szakmai pályámat és itt Magyarországon is otthonra leltem. A nemzetközi nyitást is ő biztosította számomra. Ez tulajdonképpen akkor kezdődött, amikor ötödév végén megkerestem azzal a kérdéssel, hogy vállalná-e az aspirantúráim szakmai vezetését, ha elnyerem a tudományos továbbképzési pályázatot. Azt mondta akkor, hogy tanuljak meg jól angolul az alatt a pár hónap alatt Vietnamban, amíg várok az ösztöndíjjal kapcsolatos hírekre. Ezt nagyon komolyan vettem, bár nem volt könnyű akkor Vietnamban angolt tanulni. Nem tudtam jól még angolul, amikor visszajöttem Magyarországra fél évvel az egyetem befejezése után, de lehetőséget biztosított az angol nyelv tanulására, ahogyan sok minden másra is.

Kandidátusi védésem életem egyik legemlékezetesebb napja. A távolban levő családomból senki nem tudott eljönni, de Hunyady tanár úr édesanyja, Éva néni, H. Balázs Éva professzor asszony fogadást rendezett a lakásán a védelem után, így barátokkal, kollégákkal, régi tanáraimmal tudtunk együtt ünnepelni.

Ezeket a személyes kedves emlékeket annak jegyében idézem fel, amit írt egyik könyve bevezetőjében, hogy a múlt aktuális. Hetvenedik születésnapja alkalmából kívánom, a pályatársaim nevében is, hogy még legalább harminc évig lehessünk aktív tanári tevékenységének tanúi.

Ezen az ünnepélyes alkalmon azt a feladatot vállaltuk – Kollár Katalin és Nguyen Luu Lan Anh együtt –, hogy mutassuk be, milyenek láttuk Hunyady professzor urat mi, akik tanítványai voltunk.

Leginkább a gobelinkészítőhöz lehetne hasonlítani, aki gondosan megtervez minden öltést, apró részletekből rakosgatja össze a képet, s mi, akik nézzük, hogy hogyan készül

a kép, sokáig csak a fáradságos munkát látjuk, amivel szorgos kutatók egy-egy öltést tesznek a szociálpszichológia tablójára, de ha hátralepünk, egyszer csak rájövünk, hogy egyik öltés sem volt véletlen, és hirtelen összeáll a kép.

Szándékunk szerint ez a bemutatás is ilyen, s arról ismerszik meg, hogy jó tanítványok voltunk, ha összeállt a kép.